

STUDIA PRAWA PRYWATNEGO

ZALECENIA EDYTORSKIE DLA AUTORÓW

I. UKŁAD TEKSTU – PODZIAŁ GRAFICZNY I LOGICZNY

1. Podział materii

Podział artykułu obejmuje kolejno: paragrafy, punkty rzymskie i arabskie opatrzone tytułami. Podział na paragrafy jest obowiązkowy, natomiast na punkty rzymskie i arabskie zalecany. Paragrafy numerowane są w sposób ciągły w obrębie całego artykułu. Niższe jednostki podziału podlegają numeracji ciągłej w ramach jednostki wyższego stopnia. W razie potrzeby dalszego podziału należy stosować litery A; B (z tytułami), a w ich obrębie litery małe (z kropką i bez tytułu).

Przykład:

§ 32. Pojęcia wstępne

§ 33. Osoby fizyczne i osoby prawne

I. Osoby fizyczne

II. Osoby prawne

1. Zagadnienie konstrukcji osoby prawnej

2. Powstanie i ustanie

3. Zdolność prawna i zdolność do działania

A. [tytuł]

B. [tytuł]

a.

b.

§ 34. Rzekome podmioty stosunków cywilnoprawnych

W razie potrzeby dokonywania wyliczeń w tekście wywodu należy stosować liczby arabskie w nawiasach 1); 2). Tekst w obrębie wyliczenia należy rozpoczynać z małej litery. Tekst każdego z punktów wyliczenia powinien kończyć się średnikiem.

2. Pojęcia drukowane tłustym drukiem

Terminy podstawowe dla analizowanej materii (słowa lub hasła) powinny być wprowadzane do tekstu (przy pierwszym zastosowaniu) drukiem wytłuszczonym. Należy to do obowiązku autora. Dopuszczalne jest kilkakrotne wprowadzenie do tekstu słowa lub hasła drukiem wytłuszczonym, w wypadku gdy chodzi o partie tekstu znacznie od siebie oddalone. Podstawową funkcją druku wytłuszczonego jest ułatwienie czytelnikowi percepcji tekstu. Nie należy wyróżniać całych zdań, a tym bardziej akapitów, ponieważ zaciera to sens wyróżnienia.

II. STOSOWANIE SKRÓTÓW

1. Akty normatywne

Sposób skróconego cytowania źródeł prawa zostanie zamieszczony na końcu każdego artykułu.

W przypadku ustaw nowelizowanych przyjęty skrót (np. GospNierU) dla oznaczenia ustawy o gospodarce nieruchomościami odnosi się zawsze do aktu normatywnego w brzmieniu aktualnie obowiązującym.

Odwołanie się do konkretnej nowelizacji aktu cytowanego w sposób skrócony następuje poprzez dodanie na początku skrótu liter „Zm” oraz opatrzenie całego skrótu datą, (np. ZmKC z 1996 r.). Jednocześnie należy w przypisie podać pełny tytuł ustawy, datę jej wydania oraz publikator.

Jeżeli jest więcej niż jedna zmiana z tego samego roku, należy wówczas dodać na początku skrótu liter „Zm”. Konieczne jest również opatrzenie całego pełną datą (dzień, miesiąc, rok), jak również w przypisie podać jej pełny tytuł, datę wydania oraz publikator

(np. ZmKPC z 5.12.2008 r.¹

¹Ustawa z 5.12.2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 234, poz. 1571

ZmKPC z 30.5.2008 r.²

² Ustawa z 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 116, poz. 731).

Akty normatywne niezamieszczone w wykazie skrótów należy powoływać w pełnym brzmieniu, łącznie z podaniem danych odnośnie do publikacji. Odwołując się do konkretnego artykułu kodeksu, ustawy czy rozporządzenia należy zawsze powołać odpowiedni skrót danego aktu normatywnego (lub pełną nazwę, jeśli akt nie jest cytowany w postaci skróconej).

2. Nazwy organów orzekających oraz nazwy czasopism

Należy stosować według listy otrzymanej w załączeniu. W odniesieniu do sądów okręgowych oraz apelacyjnych podawać należy również odpowiednią nazwę miejscowości (np. SA w Gdańsku).

3. Inne skróty

Do niniejszych wskazań zostaje dołączona lista najczęściej stosowanych skrótów językowych (np. jw. – jak wyżej; s. – strona). Stosowanie skrótów zamieszczonych na liście jest obowiązkowe, przy uwzględnieniu ogólnie obowiązujących norm językowych.

III. ZASADY CYTOWANIA AKTÓW NORMATYWNYCH, LITERATURY I ORZECZNICTWA

1. Akty normatywne

Akty normatywne, które nie są cytowane w sposób skrócony, należy powoływać, podając kolejno: nazwę aktu i (z wyjątkiem ustaw) nazwę organu, który go wydał, datę wydania, tytuł, miejsce publikacji. Jeżeli akt normatywny był zmieniony, po podaniu miejsca publikacji należy dodać słowa „ze zm.”. O ile został opublikowany tekst jednolity danego, należy powoływać jego miejsce publikacji poprzedzone dopiskiem „tekst jedn.”.

Jeżeli w wykazie skrótów zawarte są skróty oznaczające nazwę aktu lub organu, który wydał dany akt, należy je stosować; tak więc używać słowa „rozp.” Na określenie rozporządzenia,

„Min.” – ministra. Nie należy natomiast skracać samej nazwy organu, który wydał dany akt np.: rozp. Min. Sprawiedliwości (a nie rozp. Min. Sprawiedl.); wyjątkiem jest skrót RM na oznaczenie Rady Ministrów (rozp. RM – a nie rozp. Rady Ministrów).

Przy podawaniu miejsca publikacji, rok wydania zamieszczamy tylko wtedy, gdy różni się on od daty samego aktu normatywnego.

Przykłady:

ustawa z 29.6.1995 r. o obligacjach, tekst jedn.: Dz.U. z 2001 r. Nr 120, poz. 1300 ze zm.

ustawa z 26.1.1984 r. – Prawo prasowe, Dz.U. Nr 5, poz. 24 ze zm.;

rozp. RM z 3.1.1996 r. w sprawie Wolińskiego Parku Narodowego, Dz.U. Nr 4, poz. 30;

2. Funkcja i treść przypisów

Przypisy w tekście powinny pełnić funkcję dokumentacyjną. Należy posługiwać się nimi w taki sposób, aby swoim rozmiarem przypisy nie przytłoczyły zasadniczej materii wyводу. Nie jest dopuszczalne prowadzenie w treści przypisów polemiki na marginesie zasadniczego nurtu wyводу. Wszelka dyskusja powinna być zawarta w tekście głównym. Dozwolone są wszakże w tekście przypisów krótkie uwagi pozwalające lepiej zrozumieć stanowisko cytowanego autora lub znaczenie powoływanego orzeczenia. W przypisach należy zamieszczać odesłania do pozycji bibliograficznych, a także do orzecznictwa oraz glos. W przypadku aktów normatywnych nieobjętych skróconym sposobem cytowania tytuł i datę aktu należy umieszczać w tekście głównym, w przypisie zaś miejsce publikacji. Odwołania do konkretnych przepisów prawnych należy umieszczać w tekście głównym w nawiasach, a nie w przypisach.

Przykład:

Warunek zawieszający niemożliwy do spełnienia pociąga za sobą nieważność czynności prawnej (art. 94 KC).

Przypisy otrzymują numerację ciągłą w ramach rozdziału.

3. Zakres powoływania literatury i orzecznictwa

Zasadą jest powoływanie w Systemie jedynie literatury polskiej. Odwoływanie się do autorów zagranicznych powinno następować wyłącznie w odniesieniu do koncepcji, które miały fundamentalny wpływ na rozwój myśli prawniczej w skali międzynarodowej. Nawet jednak w tych sytuacjach odwołanie powinno następować wyłącznie do autora i jego koncepcji, bez szczegółowego powoływania bibliograficznego. Pozycje literatury obcej, cytowane wbrew tym zasadom, będą usuwane w toku opracowania redakcyjnego.

Polską literaturę naukową należy, co do zasady, powoływać wyczerpująco. W wypadku, gdy w odniesieniu do danej kwestii wypowiedało się bardzo wielu autorów, dopuszczalne jest pomijanie tych publikacji, w których następuje jedynie przyłączenie się do wcześniejszych wypowiedzi, bez rozwinięcia dodatkowej argumentacji.

Zasadą jest również obszerne cytowanie orzecznictwa Sądu Najwyższego. Podobnie jak w odniesieniu do literatury, w razie bardzo dużej ilości wypowiedzi judykatury prezentujących to samo stanowisko, należą cytować te orzeczenia, które wywarły wpływ na ukształtowanie się danego kierunku oraz te, które wprowadzają argumenty na rzecz przyjętego stanowiska. Pozostałe judykatury mogą być cytowane selektywnie.

4. Sposób cytowania orzeczeń

Powołując dane orzeczenie należy zawsze określić jego charakter (uchwała, wyrok, postanowienie).

W odniesieniu do orzeczeń SN wydawanych w powiększonym składzie należy podawać także Izbę, w której wydano dane orzeczenie. Tak więc:

„uchw. SN (PSIAPiUS) z 7.3.1995 r.” – jest sposobem powołania się na uchwałę Sądu Najwyższego zapadłą w pełnym składzie Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, zaś:

„uchw. SN (7)” – sposobem powołania się na uchwałę zapadłą w składzie siedmiu sędziów Sądu Najwyższego.

Zasadą jest cytowanie danego orzeczenia tylko w jednym publikatorze. Jeżeli orzeczenie było publikowane w zbiorze urzędowym SN, powołujemy tę właśnie publikację (OSN), chyba że orzeczenie jest publikowane gdzie indziej (np. w OSP) łącznie z glosą.

Jeżeli do danego orzeczenia zostały opublikowane glosy należy cytować pełen ich wykaz, przy czym należy dążyć do zamieszczania na pierwszym miejscu glosy, która – zdaniem autora – ma zasadnicze znaczenie dla danego zagadnienia. Przy powoływaniu glos dopuszcza się krótką wzmiankę na temat jej charakteru (glosa aprobująca, krytyczna lub częściowo krytyczna). Cytowanie glosy następuje przez podanie czasopisma oraz numeru, w czasopismach operujących pozycjami (jak OSP), także pozycji, jednakże bez numeru strony. Podanie strony dopuszczalne jest w wypadku odwołania się do konkretnego poglądu. Orzeczenia należy cytować zamieszczając kolejno: charakter orzeczenia, organ orzekający, datę, sygnaturę, miejsce publikacji.

Przykłady powoływania orzeczeń:

³¹ Tak zwłaszcza uchw. SN z 15.2.1978 r., III CZP 1/78, niepubl.;

³² Odmiennie jednak uchw. SN z 17.4.1987 r., IV CR 156/87, OSN 1988, Nr 12, poz. 176 z glosą kryt. *W. J. Katnera*, PiP 1989, Nr 10.

³³ Zob. wyr. NSA z 28.12.1994 r., V SA 1507/94, OSP 1996, Nr 7–8, poz. 131.

³⁴ Zob. post. SA w Katowicach z 4.7.1995 r., I ACr 284/95, OSP 1996, Nr 4, poz. 182.

Dopuszczalne (choć niezalecane) jest podanie w tekście głównym danych obejmujących charakter oraz datę wydania danego orzeczenia, zaś w przypisie sygnatury i daty publikacji.

Przykład:

Stanowisko to SN podtrzymał w wyroku z 22.12.1997 r.³⁵

³⁵ II CKN 546/97, OSN 1998, Nr 7–8, poz. 119.

5. Sposób cytowania piśmiennictwa

Pozycje cytowane w obrębie danego rozdziału więcej niż 2–3 razy powinny być zamieszczane w usytuowanym na początku rozdziału wykazie literatury i powoływane zgodnie z tym wykazem (zob. IV. Wykazy literatury).

Co do pozostałych pozycji, pierwsze powołanie następuje w postaci pełnej. W razie powołania kilkakrotnego, przy następnych cytowanych należy stosować formę skróconą, jednakże tylko o tyle, o ile odległość pomiędzy poszczególnymi cytowaniami jest nie większa niż 3 strony maszynopisu. Przy odległości większej należy ponownie zastosować

cytowanie pełne. Kluczem do tworzenia skrótu jest początek tytułu, z tendencją do jak najzwięźlejszego ujęcia. Nie należy jednak tworzyć skrótu składającego się wyłącznie ze słowa „prawo”.

W odniesieniu do poszczególnych rodzajów literatury prawniczej należy stosować zasady następujące:

a) monografie, podręczniki, studia, opracowania zbiorowe

Powołując monografię należy podawać kolejno: pierwszą literę imienia autora, jego nazwisko, tytuł pracy, miejsce wydania, rok oraz numer strony. Nie należy natomiast zamieszczać nazwy wydawnictwa.

Przykład:

E. Norek, Przedsiębiorstwo jako podmiot obrotu gospodarczego, Warszawa 1997, s. 33.

Monografię kilku autorów, w której nie wyodrębniono autorów poszczególnych partii, powołujemy identycznie jak monografię jednego autora.

Przykład:

J. Barta, R. Markiewicz, Prawo autorskie w Światowej Organizacji Handlu [WTO], Kraków 1996, s. 69.

Jeżeli w monografii zaznaczono autorów poszczególnych części dzieła, cytując podajemy pierwszą literę imienia i nazwisko autora danej partii materiału, następnie powołujemy pierwszą literę imienia i nazwisko współautora (współautorów) pracy, tytuł całej monografii, miejsce i rok wydania oraz stronę.

Przykład:

J. Malarczyk, w: *L. Dubel, J. Malarczyk*, Historia doktryn polityczno-prawnych, Lublin 1996, s. 85.

Monografie autorstwa więcej niż trzech autorów z zaznaczonym autorstwem poszczególnych części oraz podanym redaktorem opracowania, cytujemy wymieniając pierwszą literę imienia i nazwisko autora danej partii, tytuł całości opracowania, w nawiasie powołujemy redaktora monografii, następnie podajemy miejsce, rok wydania i stronę.

Przykład:

M. Kalinowski, w: Prawo finansowe (pod red. *W. Wójtowicz*), Warszawa 1997, s. 324.

Zasady cytowania monografii należy stosować także do podręczników.

Przykłady:

A. Wolter, J. Ignatowicz, K. Stefaniuk, Prawo cywilne. Zarys części ogólnej, Warszawa 2002, s. 43.

D. Krupa, w: Postępowanie cywilne (pod red. *H. Mądrzaka*), Warszawa 1997, s. 13.

Studia i inne publikacje wchodzące w skład opracowań zbiorowych powołujemy podając pierwszą literę imienia autora, jego nazwisko oraz temat rozprawy naukowej. Następnie cytujemy tytuł całości, miejsce i rok jego opublikowania. Jeżeli publikacja podaje nazwisko redaktora lub redaktorów (maksymalnie dwóch), należy także zacytować ich nazwiska.

Przykład:

S. Wójcik, Stosowanie przepisów prawa zobowiązań w zakresie prawa rzeczowego, w: *Studia z prawa zobowiązań* (pod red. *Z. Radwańskiego*), Warszawa–Poznań 1979.

b) czasopisma

Artykuły cytujemy podając pierwszą literę imienia autora, jego nazwisko, tytuł artykułu, skrót nazwy czasopisma, rok i numer wydania oraz stronę. Powołanie numeru strony następuje tylko wówczas, gdy odwołanie następuje do konkretnego poglądu autora, a nie do artykułu jako całości.

Określenie (Nr), należy stosować także w odniesieniu do czasopisma, które (jak np. PiP, ZNUJ czy RPEiS) posługują się nazwą „zeszyt”.

Przykłady:

M. Pyziak-Szafnicka, Kilka uwag na temat ochrony przed narzuceniem nieuczciwych warunków umowy, PPH 1994, Nr 9.

A. Szewc, Dzieła naukowe i ich status w prawie autorskim, PiP 1997, Nr 10, s. 23.

Cytując wydawnictwa publikowane nieregularnie, podajemy ich numer kolejny i rok wydania. W czasopismach operujących seriami podajemy nazwę serii, numer kolejny w ramach serii oraz rok wydania. Wszystkie numery należy cytować zgodnie z tym jak jest to podane przez wydawcę – więc odpowiednio przez podanie numeracji rzymskiej lub arabskiej.

Przykład:

T. Zieliński, Stosowanie przepisów i pojęć prawa cywilnego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, SC, t. XXXV, 1989.

c) komentarze, System prawa cywilnego

W celu zapewnienia jednolitości edycji, do niniejszych wskazań zostaje załączony wykaz podstawowych komentarzy oraz sposób ich skróconego powoływania.

Cytowanie powinno następować poprzez podanie nazwiska autora oraz skróconej wersji tytułu komentarza, tomu, roku, wydania, następnie alternatywnie numeru strony lub artykułu i numeru brzegowego.

Przykład:

S. Sołtysiński, w: *Komentarz KH*, t. I, 1997, art. 75, Nb 2.

Odwołanie do Systemu prawa cywilnego powinno następować przez zastosowanie skrótu System, podanie numeru tomu, roku wydania oraz strony. W odniesieniu do tomu I należy podawać także numer wydania.

Przykłady:

B. Gawlik, w: System, t. I, 1985, s. 744.

J. S. Piątkowski, w: System, t. IV, s. 112.

Odwołanie się do poglądu wyrażonego w Systemie prawa prywatnego powinno następować poprzez zastosowanie skrótu „System PrPryw”.

Przykład:

E. Łętowska, w: System PrPryw, t. 5, rozdz. III, Nb 83.

IV. WYKAZY LITERATURY

Na końcu każdego artykułu zamieszczony zostanie krótki wykaz literatury. Wykaz ten będzie zawierał pełne tytuły dzieł oraz ich odpowiednie skróty. Dzieła umieszczone w spisach literatury należy cytować w sposób skrócony (z dodaniem numeru strony), już przy pierwszym powoływaniu. Skrócony sposób cytowania tej samej pracy musi być identyczny we wszystkich artykułach.

V. POZOSTAŁE UWAGI

Bezpośrednio pod tytułem danego rozdziału należy zamieścić jego skrócony spis treści, który kolejne paragrafy i punkty rzymskie. Pod spisem treści w języku polskim zostaną zamieszczone tłumaczenia skróconych spisów treści (obejmujących jedynie paragrafy) w językach: angielskim, niemieckim i francuskim. Tłumaczenia przygotowuje Wydawnictwo.

Wyrazy oraz zwroty obcojęzyczne zastosowane w tekście należy pisać kursywą. Kursywą należy pisać także nazwiska.

ZAŁĄCZNIK NR 1

apr.	aprobująca
art.	artykuł
b.	były
CBOSA	Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
CBOS	Centrum Badania Opinii Społecznej
cyt.	cytat, cytowana (-e, -y)
cz.	część
ETPC	Europejski Trybunał Praw Człowieka
d.	dawna (-e, -y)
dot.	dotyczy
ds.	do spraw
fr.	francuski
godz.	godzina
GUS	Główny Urząd Statystyczny
in.	inne

itd.	i tak dalej
itp.	i temu podobne
jw.	jak wyżej
KE	Komisja Europejska
KOPD	Komitet Ochrony Praw Dziecka
kryt.	krytyczna
lit.	litera
MEN	Ministerstwo Edukacji Narodowej
m.in.	między innymi
Min.	Minister
m.st.	miasto stołeczne
MSW	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
n.	następna (-e, -y)
Nb	numer brzegowy
NIK	Najwyższa Izba Kontroli
niem.	niemiecki
np.	na przykład
Nr	numer
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
oprac.	opracowanie
orz.	orzeczenie
PCPR	powiatowe centrum pomocy rodzinie
pkt	punkt
podkr.	podkreślenie
por.	porównaj
post.	postanowienie
poz.	pozycja
prof.	profesor
przyp.	przypis
pt.	pod tytułem
r.	rok
RE	Rada Europy
red.	redakcja
RM	Rada Ministrów
RODK	Rodzinny Ośrodek Diagnostyczno-Konsultacyjny
RPO	Rzecznik Praw Obywatelskich
rozdz.	rozdział
rozp.	rozporządzenie
s.	strona
sek.	sekcja
sprost.	sprostowanie
t.	tom
tj.	to jest
TPD	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
tys.	tysiąc
tzn.	to znaczy
twz.	tak zwana (-e, -y)
uchw.	uchwała
USC	Urząd Stanu Cywilnego
ust.	ustęp
uw.	uwaga (-i)
w.	wiek
w zw.	w związku
wyd.	wydanie
wyr.	wyrok

zarz.	zarządzenie
ze zm.	ze zmianami
zd.	zdanie
ZG TPD	Zarząd Główny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
zm.	zmiana (-y)
zob.	zobacz
z.	zeszyt